

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
ODBOR PAMÁTKOVÉ PÉČE

FID

- dle rozdělovníku -

Váš dopis zn.

Č.j.
S-MHMP 1333802/2014

Vyřizuje/linka
Ing. Martina Dolečková/2178

Datum
11.12.2014

ROZHODNUTÍ

Magistrát hl. m. Prahy, odbor památkové péče (dále jen MHMP OPP), jako orgán státní památkové péče na území hlavního města Prahy věcně a místně příslušný podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, posoudil žádost vlastníka dotčených nemovitostí, kterým je Česká republika – Povodí Vltavy, státní podnik, Holečkova 106/8, Praha 5, kterou podala organizační složka státu České republiky – Ředitelství vodních cest ČR, Vinohradská 2396/184, Praha 3, v zastoupení na základě plné moci ze dne 22.1.2014, a rozhodl podle § 67 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

ve věci **nemovitostí pozemků parc. č. 1084/1, 1084/2 a 1080/4, k. ú. Malá Strana, Praha 1 a parc. č. 5072/1, 5072/2, 5072/3, 5073, 5076 a 5077/3, k.ú. Smíchov, Praha 5,** /všechny dotčené nemovitosti jsou v památkové rezervaci v hlavním městě Praze, prohlášené nařízením vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze/

spočívající v prvotním naznačení záměru vybudování nové plavební komory Praha – Staré Město, určené pro plavbu malých plavidel a menších osobních lodí, s následujícími podrobnostmi:

- odstranění stávající dělicí zdi o délce 134,91 m od mostního pilíře mostu Legií (samotné těleso mostu, tj. pilíř mostu, na pozemku parc. č. 1084/2 v k.ú. Malá Strana není navrženým záměrem dotčen/řešen) směrem ke Staroměstskému jezu (tj. cca před úroveň bývalého Michnovského letohrádku čp. 134),
- realizace jednostupňové plavební komory 55 m užité délky (tělo komory), 11 m užité šířky a 2,5 m hloubky nad záporníkem (= práh zapírající vrata komory); délka stavební konstrukce 92 m, šířka od nábrežní zdi v nejširším místě 16,5 m; max. plavební hladina nad komorou je 186,52 m n. m. Bpv, min. plavební hladina nad komorou je 185,44 m n. m. Bpv (= kolísající úroveň hladiny Vltavy mezi Šítkovským a Staroměstským jezem), min. plavební hladina pod komorou je 184,50 m n. m. Bpv, max. plavební hladina pod komorou je 185,82 m n. m. Bpv (= stávající úroveň hladiny plavebního koridoru od Smíchovské plavební komory po Sovovy mlýny),
- uzávěr horního ohlaví (= konce technického zařízení komory): klapková vrata otáčivá kolem vodorovné osy, umístěné tak, aby se dala sklopit na dno horního ohlaví, v dolním ohlaví se

3. Bude zpracován konkrétní návrh řešení technických prvků a povrchů (materiál, provedení), který bude předložen k posouzení MHMP OPP v samostatném správním řízení. Detaily technických prvků a materiálového řešení plavební komory včetně povrchu plata budou materiálově i vizuálně navazovat na stávající povrchy Dětského ostrova, plavební komory Praha - Smíchov a Janáčkova nábřeží; plato plavební komory bude z kamenných kvádrů (tj. nebude betonové v kombinaci s betonovou dlažbou).

Odůvodnění:

Podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byla dne 22.9.2014 podána oprávněnou osobou žádost o vydání závazného stanoviska k návrhu stavby na dotčených nemovitostech v rozsahu předložené dokumentace.

Žádost obsahuje následující doklady a podklady:

- výpis z katastru nemovitostí
- výpis z obchodního rejstříku
- plnou moc
- základní stavebně historický průzkum
- projekt identifikovaný.

MHMP OPP požádal dne 30.9.2014 Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hl. m. Praze (dále jen NPÚ ÚOP HMP), o zpracování písemného vyjádření k předloženému návrhu v zákonné lhůtě 20 dnů ode dne doručení žádosti o jeho vypracování.

Dne 15.10.2014 obdržel MHMP OPP žádost NPÚ ÚOP HMP o prodloužení lhůty na zpracování písemného vyjádření.

MHMP OPP stanovil NPÚ ÚOP HMP v souladu s § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, lhůtu 30 dnů pro předložení písemného vyjádření ve věci z důvodu složitosti případu, zejména s ohledem na rozsah navržených zásahů v rámci významné a velmi pohledově exponované části Pražské památkové rezervace, a to sdělením ze dne 16.10.2014.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, bylo ve věci vydáno písemné vyjádření NPÚ ÚOP HMP č. j. NPÚ-311/76897/2014 ze dne 28.11.2014, které MHMP OPP obdržel dne 27.11.2014. Ve svém vyjádření tato odborná organizace považuje navrhované připravované práce za realizovatelné za následujících podmínek:

1. *Stávající nábrežní zeď Dětského ostrova bude v maximální možné míře ponechána, s výjimkou úprav nezbytně nutných pro provoz plavební komory.*
2. *Obklad zhlaví pilíře mostu Legií po odstranění stávající zdi bude opraven v souladu se stávajícím řešením zhlaví.*
3. *Konkrétní detaily technických prvků a materiálového řešení plavební komory včetně povrchu plata budou materiálově i vizuálně navazovat na stávající povrchy Dětského ostrova, plavební komory Praha - Smíchov a Janáčkova nábřeží. Plato plavební komory bude z kamenných kvádrů (tj. nebude betonové v kombinaci s betonovou dlažbou). Řešení bude v dalším stupni dokumentace v rozpracovanosti konzultováno s NPÚ ÚOP HMP.*

odst. 3 citovaného zákona: v dané konkrétní věci, kterou MHMP OPP řeší, volí v mezích právního řádu postup, který nejlépe směřuje k naplnění účelu pravomoci, která je MHMP OPP dána. Zájem státní památkové péče, resp. zájem na ochraně kulturně historických hodnot nemovitostí, které jsou prvkem památkové rezervace a jsou zde relevantní i hodnoty této rezervace a podíl řešené nemovitosti na těchto hodnotách, je veřejným zájmem, který musí MHMP OPP při vydávání závazného stanoviska hájit. Citovaný zákon však současně stanoví meze diskreční pravomoci, které jsou vyjádřeny v § 14 odst. 3 zákona (MHMP OPP musí při vydávání závazného stanoviska vycházet ze současného stupně poznání kulturně historických hodnot, jež je nutno zachovat), jednak v § 3 nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hl. m. Praze (podmínky, jež je třeba dodržet při stavební činnosti v památkové rezervaci, v níž se řešená nemovitost nachází) a čl. 3 Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy (Česká republika je mimo jiné povinna zajistit ochranu památek a architektonických souborů).

V rámci rozhodování MHMP OPP tak postupoval v souladu s ustanovením § 50 odst. 3 správního řádu a zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, v řízení posoudil a vyhodnotil následující podklady:

- stavebně historický průzkum objektu zdymadlo Smíchov z 04-05/2014,
- technický návrh řešení nové plavební komory ve formě studie „Plavební komora Praha – Staré Město“,
- písemné vyjádření NPÚ ÚOP HMP č.j. NPÚ-311/76897/2014 ze dne 28.11.2014; toto odborné posouzení záměru vychází ze závěrů Památkové rady NPÚ ÚOP HMP, konkrétně z 5. zasedání Památkové rady NPÚ ÚOP HMP dne 30. 10. 2014, dle jehož hodnocení „...představuje předložený návrh citlivé řešení, které není v zásadním rozporu se zájmy památkové péče v daném území.“

MHMP OPP se po prostudování návrhu nové plavební komory ve fázi základní hmotové a architektonické studie „Plavební komora Praha – Staré Město“ domnívá, že morfologická struktura dané lokality umožňuje navrženou hmotu a rozsah nové plavební komory, tj. úpravu stávajícího vodního díla - zdymadla. Řešení nové plavební komory je zcela ve vyváženém doplnění stávajících staveb smíchovského zdymadla a ve velikostním měřítku stávající stavby plavební komory Praha - Smíchov a Praha - Mánes. Základní tvarové a materiálové řešení novostavby plavební komory, především členění a materiálové pojetí novostavby, není pro stávající lokalitu vodního toku netypické, a není tak návrhem, který by bylo třeba z pohledu památkové péče v rámci centrální části Pražské památkové rezervace zamítnout. V případě záměru dané stavby plavební komory jsou dle názoru MHMP OPP respektovány stávající prostorové poměry, velikost jednotlivých objektů zdymadla a materiálové pojetí jednotlivých staveb.

V kontextu dané části PPR považuje MHMP OPP navrženou novou součást zdymadla, tj. objekt nové plavební komory, dle předložené studie „Plavební komora Praha – Staré Město“, za vhodné a možné řešení dispozičního, technického a architektonického doplnění (úpravu) vodního díla Smíchov. Působivost dané novostavby plavební komory je dle názoru MHMP OPP založena právě na kontextu ke stávajícímu provedení zdymadla Smíchov. Umístěním navržené stavby novém plavební komory Praha – Staré Město nedojde k vizuálnímu poškození dané lokality. Řešení novostavby plavební komory je dle posouzení MHMP OPP zcela ve vyváženém doplnění/úpravě stávající zdymadla Smíchov a v respektování velikostních měřítek jeho jednotlivých staveb.

Výrazové prostředky novostavby plavební komory Praha – Staré Město jsou v rámci doložené studie „Plavební komora Praha – Staré Město“ nastíněny tak, aby narušily a nepřehlušily svým projevem okolní objekty zdymadla. Pro novou výstavbu nechráněných

přítoků - Lužnice, Otavy, Berounky, Sázavy - vše akty mladých dívek s atributy, odlité do bronzu - je symbolickým završením zdymadla u Dětského ostrova; byl osazen v roce 1927, autorem novoklasicistních soch je sochař a medailér J. V. Pekárek. Sousoší tvoří mimořádně kultivovaný akcent severního cípu Dětského ostrova. Tvoří rovněž severní závěr zdymadla Smíchov. Toto zdymadlo, umístěné mezi Dětským ostrovem a Janáčkovým nábřežím, bylo vystavěno v letech 1911 – 1921. Jeho součástí je i úprava břehů Dětského ostrova a dělicí stěna mezi zdymadlem, mostem Legií a Střeleckým ostrovem (1917 – 1921). Probíhá v prodloužení od paty severní části mostního pilíře mostu Legií až k Sovovým mlýnům (kulturní památka r. č. ÚSKP 39549/1-877) na Kampě, kde kanál zdymadla vyúsťuje při Staroměstském jezu. Zdi a břehy jsou obloženy kyklopským zdíven.

Most Legií (dříve Františka Josefa I, Legií, Smetanův, 1. Máje), byl vybudován v letech 1898-1901 jako nástupce visutého řetězového mostu císaře Františka I., podle projektu A. Balšánka. Reliéfní výzdoba mostu je převážně dílem Viléma Amorta a Josefa Palouše, použitým materiálem je převážně pískovec a žula. Most je urbanisticky hodnotným objektem v kontextu řešení přilehlé zástavby (nábřeží, nástup ulic Národní a Vítězné, Střelecký ostrov, aj.). Architektura mostu je dokladem eklektismu přelomu 19. a 20. století, s minimálními náznaky secese.

Úpravy samotných, dvou výše uvedených kulturních památek, však nejsou předmětem předloženého návrhu – studie „Plavební komora Praha – Staré Město“. Dle doloženého rozsahu záměru vyvstane pravděpodobně nutnost upravit vhodným způsobem obklad obou zhlaví pilíře mostu Legií po odstranění stávající zdi. Konkrétní způsob úpravy odhalené části zdiva mostního pilíře (most Legií) na pozemku parc. č. 1084/2 v k.ú. Malá Strana, bude řešeno v rámci dalších stupňů projektové dokumentace.

Koncept regulace Vltavy v centru města Prahy jsou doloženy pravděpodobně již ke konci 19. a počátku 20. století. Samotná stavba byla zahájena v roce 1911, ukončení stavby celého vodního díla bylo v roce 1921. Do současnosti je plně dochována hmota zdymadla v plném rozsahu, stavební úpravy se v průběhu života stavby dotkly pouze výstavby velínu, umístěného na smíchovské straně, a výměny obslužných technických zařízení dle technických požadavků v průběhu let. Do stavební hmoty zdymadla a přilehlých staveb nebylo od doby dokončení vodního díla zasahováno.

Objekt zdymadla je v dobrém stavu a větší zásahy vyžaduje dekorativní opěrná zeď na západní straně Dětského ostrova – rozestouplé zábradlí, povolené kamenické spoje, zdegradovaný kámen. Ostatní části zdymadla vyžadují pouze běžnou stavební údržbu. Objekt zdymadla by měl být zachován ve své celistvosti, bez výrazných stavebních zásahů.

Záměrem je vybudování nové plavební komory Praha - Staré město překonávající spád Staroměstského jezu, dále bude plavební dráha využívat zdrž Staroměstského jezu a spád Šítkovského jezu bude překonán stávající plavební komorou Praha - Mánes. Parametry vodní cesty budou odpovídat užitným rozměrům stávající plavební komory Praha – Mánes, tj. 55,0 x 11,0 m a bude tak určena pro rekreační plavbu malých plavidel a menších osobních lodí, což představuje cca 80% plavidel reálně provozovaných na dotčené vodní cestě.

Nová plavební komora je navržena v přímé návaznosti na levou nábřežní zeď Dětského ostrova tak, aby osa plavební dráhy navrhované plavení komory byla symetrická přes osu Dětského ostrova s osou plavební dráhy v plavení komoře Praha – Smíchov. Navrhovaná plavení komora tak bude ve vzdálenosti cca 100 m nad mostem Legií.

Výška a objem navrhovaného dispozičního, technického a architektonického řešení plavební komory Praha – Staré Město svoji horizontalitou nepřevyšují ani v nejvyšších bodech úroveň stávajících nábřežních zdí a přímá viditelnost navrženého záměru je dle doložených vizualizací omezena prakticky na prostor řeky; viditelnost návrhu plavení komory je samozřejmě

Dle vizualizací navržené novostavby plavební komory Praha – Staré Město, je dle názoru MHMP OPP dostatečně doloženo, že nedojde k negativnímu narušení hmotové a objemové skladby daného prostoru vodního toku a centrální části PPR.

K jednotlivým podmínkám, jimiž MHMP OPP omezil provedení záměru žadatele, MHMP OPP uvádí následující zdůvodnění:

Podmínky č. 1 a č. 2 - Předmětem ochrany z hlediska státní památkové péče je u dělicích kamenných zdí plavební komory především jejich podoba, neboť se podílí na architektonickém výrazu celého komplexu vodohospodářských staveb vodního díla Smíchov. Právě konečný vzhled plavební komory (dělicích zdí), zachování historické podoby a formy jednotlivých komor v rámci zdymadla, je pro uchování autentického výrazu jak stávajícího komplexu vodohospodářských staveb, tak i pro obraz veřejného prostoru z pohledu památkové péče velmi důležitý. Hmotová a povrchová materiálová podoba nové plavební komory nebude dle předloženého návrhu, dle názoru MHMP OPP i NPÚ ÚOP HMP, odporovat zájmům chráněným státní památkovou péčí.

Na základě konkrétního posouzení technického stavu jednotlivých částí zdymadla, jež budou dotčeny výstavbou nové plavební komory, je třeba navrhnout konkrétní rozsah stavby nutný k opravě a způsob její opravy, tj. řešení nového materiálu zdíva včetně pojiva a povrchové úpravy zdíva a to i s konkrétní podobou koruny dělicích stěny.

Podmínka č. 3 - Z dálkových pohledů by se neměla nová plavební komora, dle doložených vizualizací, nijak výrazně uplatňovat, protože její hmotové a materiálové řešení nekonkuruje stávajícím objektům smíchovského zdymadla. MHMP OPP uložil podmínku, ve které požaduje dořešit detaily provedení nové stavby tak, aby byly u nové stavby potlačeny možné kontrastní efekty z blízkých pohledů a byla upřednostněna výrazová komplementárnost nové komory na stávající objekty vodohospodářské stavby; finální řešení musí být z hlediska památkové péče neutrální a nekontrastní vůči navazujícím objektům.

MHMP OPP se tak po posouzení všech důkazů přiklonil k přípustnosti novostavby plavební komory Praha – Staré Město (studie), neboť předkládaný základní hmotový a materiálový návrh koresponduje s charakterem daného místa. Samotným provedením nové plavební komory a úpravě stávajícího komplexu vodního díla Smíchov na dotčených pozemcích nedojde dle názoru MHMP OPP k úbytku estetického výrazu i genia loci daného místa, nedojde ani k narušení pohledových vazeb v daném území PPR, a tedy k porušení chráněných hodnot v lokálním i celkovém kontextu.

Zájem státní památkové péče, či přesněji zájem na ochraně kulturně historických hodnot nemovitostí (které jsou v tomto případě prvkem památkové rezervace a jsou zde tedy relevantní hodnoty této památkové rezervace), je veřejný zájem, který má příslušný správní orgán při vydávání závazného stanoviska hájit. Správní orgán tedy musí rozvážit, zda zamýšlené práce budou představovat takový zásah do kulturně historických hodnot objektu, aby veřejný zájem na jeho ochranu explicitně vyjádřený v § 2 zákona o státní památkové péči převážil nad jinými zájmy nebo nad vlastnickými právy užívat jeho věc.

Vzhledem ke všemu výše uvedenému má MHMP OPP za to, že předložený záměr lze posoudit z hlediska právních předpisů v oblasti památkové péče a výše citovaného nařízení vlády jako přípustný, za splnění podmínek uvedených ve výrokové části tohoto rozhodnutí. Stávající podoba vodního díla odpovídá požadavkům vodní dopravy (splavňování) a regulace řeky a jejích břehů z doby její výstavby, tj. z počátku 20. století.

Ze stávající podoby plavební komory Praha – Smíchov a doloženého stavebně historického průzkumu objektu zdymadla Smíchov vyplývá, že zdymadlo je užíváno v rozsahu,

svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. Nepřihlásí-li se ve lhůtě do 10 dnů ode dne dodání do datové schránky, považuje se dokument za doručený posledním dnem této lhůty.

Včas podané a přípustné odvolání má odkladný účinek.

Mgr. Jiří Skalický
ředitel odboru

otisk úředního razítka

Rozdělovník:

- I. Doručuje se do datové schránky
Ředitelství vodních cest ČR, nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1
- II. Na vědomí
NPÚ ÚOP HMP